

ГЛОБАЛЬНИЙ РИНОК ПРАЦІ ТА ТРУДОВА МІГРАЦІЯ

УДК: 331.5; 331.91

Близнюк Вікторія Валеріївна,

кандидат економічних наук, старший науковий співробітник, завідувач відділу соціально-економічних проблем праці, ДУ «Інститут економіки та прогнозування НАН України»

Яценко Любов Дмитрівна,

головний консультант відділу соціальної безпеки, Національний інститут стратегічних досліджень

ВІТЧИЗНЯНИЙ РИНОК ПРАЦІ У ГЛОБАЛЬНОМУ ВИМІРІ

У статті проведено порівняльний аналіз стану ринку праці України та інших країн світу в сучасних умовах за основними показниками. Розкрито основні проблеми у сфері докладання праці України та окреслено негативний вплив кризових явищ в українській економіці на національний ринок праці. Використано систему статистичних показників, що характеризують формування та ефективність використання трудового потенціалу. Виявлено основні тенденції та чинники, що впливають на процеси відтворення та формування якості робочої сили. Показано взаємозв'язок між ступенем розвитку соціально-трудова відносин та ефективністю ринку праці. Використано методи порівняльного аналізу країн за основними показниками ринку праці з подальшим визначенням країн європейського простору, ринки праці яких подібні до українського.

Встановлено, що серед досліджуваних груп країн представники Вишеградської четвірки та Балтії, які вже пройшли через процес глибоких внутрішніх ринкових трансформацій на шляху євроінтеграції, досягли значного прогресу у сфері зайнятості. Досвід саме цих країн має бути використаний при подальшому проведенні глибоких соціально-економічних реформ та радикальних інституційних перетворень в Україні, спрямованих на подолання кризових явищ на ринку праці та забезпечення якісної зайнятості. Для пошуку нових шляхів підвищення ефективності вітчизняного ринку праці та зменшення негативних наслідків процесів глобалізації актуальним залишається питання вивчення досвіду країн світу щодо формування інституційних передумов для стимулювання сучасних форм економічних відносин для оптимізації потоків робочої сили на міжнародному та національному ринках праці.

Ключові слова: ринок праці, конкурентоспроможність, рівень безробіття, продуктивна зайнятість, оплата праці, продуктивність праці.

Постановка проблеми та її зв'язок з важливими науковими чи практичними завданнями.

Сучасність формує певні асиметричності соціально-економічного розвитку, що проявляються у нестабільності та десоціалізації, поширенні явищ соціального відторгнення. Ринок праці є найважливішою підсистемою світового господарства та об'єктивним індикатором соціально-економічних змін у глобальному просторі. Актуальність дослідження вітчизняного ринку праці в контексті глобалізаційних змін визначається насамперед значущістю самої підсистеми трудових відносин та необхідністю оцінки впливу на неї трансформаційних процесів. Глибокі зміни ринків праці в частині її організації, структури зайнятості, трудових відносин на перше місце висувають перед економічною наукою питання ево-

люції ринку праці та регулювання трудових відносин. Розподіл та використання робочої сили дедалі більше набуває ознак трансграничності, тому зростає роль дослідження особливостей державного регулювання ринку праці як у національних межах, так і міжнародних угрупованнях. Вивчення світових тенденцій та управлінських особливостей регулювання ринків праці є важливим аспектом щодо вибору відповідного вектору розвитку вітчизняного ринку праці. Ефективність функціонування ринку праці є однією зі складових глобального індексу конкурентоспроможності, що підтверджує актуальність дослідження.

Аналіз останніх досліджень і публікацій з проблеми, що розглядається. Дослідження О. Грішної, В. Антонюк, Т. Заяць, Е. Лібанової, Л. Лісогор, М. Семикіної, І. Петрової, Я. Юрик

© Близнюк В.В., Яценко Л.Д., 2018

та інших вітчизняних фахівців суттєво поглибили уявлення про конкурентоспроможність трудового потенціалу та проблем у сфері докладання праці.

Визначення окремих питань, що не вирішені в обраній для дослідження проблемі. Одночасно, аналіз напрацювань у цій сфері показав, що визначення місця ринку праці України у глобальному просторі та моніторинг найбільш ефективних його механізмів регулювання не втрачає власної актуальності, а значущість наукових пошуків у цій царині підвищується.

Мета статті полягає в обґрунтуванні пріоритетів розвитку вітчизняного ринку праці на базі компаративного аналізу ситуації у трудовій сфері країн з різним рівнем конкурентоспроможності.

Конкурентоспроможність будь-якої економіки визначається структурою у сфері зайнятості, що відповідає вимогам часу, і рівнем продуктивності праці. Важливим національним пріоритетом є створення сучасного ринку праці з прогресивною структурою зайнятості, ефективно інтегрованою в міжнародну економічну систему. Структура зайнятості України змінюється, але напрям цих змін не відповідає національним інтересам та викликам глобалізаційних процесів. В Україні тривають глибокі структурно-інституціональні зрушення, які зумовили переорієнтацію напрямів економічної діяльності та активізували вирішення соціально-економічних проблем щодо формування й ефективного функціонування ринку праці. Якість робочої сили, рівень її кваліфікації є фактором зростання продуктивності праці та ефективного функціонування економіки. Загострення ситуації на ринку праці значною мірою пов'язане з динамікою попиту та пропозиції робочої сили (кон'юнктурою ринку праці). Динаміка змін на ринку праці свідчить, що узгодження попиту та пропозиції робочої сили певною мірою здійснюється за рахунок стихійних внутрішніх регуляторів. До цього часу не створено умов для зародження в економіці України нових виробництв, які у перспективі могли б забезпечити якісні зміни у структурі національної економіки відповідно до глобальних викликів та формування підґрунтя для ефективного функціонування ринку праці.

У контексті оцінки конкурентних переваг економічних систем країн досить показовим є рейтинг глобальної конкурентоспроможності, що розраховується фахівцями Всесвітнього економічного форуму (ВЕФ). Загальний рейтинг індексу глобальної конкурентоспроможності протягом останнього десятиріччя очолює Швейцарія. Що стосується України, то вона, поступаючись переважній більшості країн із трансформаційною

економікою, упродовж цього періоду переміщувалась у межах 73-89 позицій серед 137 країн світу, у рейтингу 2017-2018 рр. – перебувала на 81 місці [1]. За субіндексом, що безпосередньо характеризує ефективність ринку праці, Україна в останньому рейтингу розміщується на 86 місці (рис. 1).

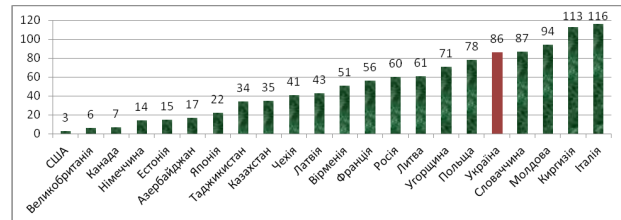

Рис. 1. Розташування країн у рейтингу глобальної конкурентоспроможності за оцінкою ефективності ринку праці (місце у рейтингу)

Джерело: складено за даними The Global Competitiveness Report 2017–2018 [1].

Країни, що входять до першої двадцятки рейтингу, демонструють високі позиції як за індикаторами гнучкості, так і за ефективністю використання кваліфікованих працівників. До цієї групи ввійшли пострадянські країни – Естонія та Азербайджан. Висока оцінка ефективності ринку праці Естонії зумовлена досягнутими успіхами в питаннях гнучкості при визначенні заробітної плати (2 місце), практики прийому/звільнення та оплати і продуктивності праці (17-ті місця). Азербайджан у цей період продемонстрував хороші результати за характеристиками ефективності використання кваліфікованих співробітників та за основними позиціями гнучкості ринку праці.

Слід відмітити, що за гнучкістю системи оплати праці країни Балтії в загальному світовому рейтингу перебувають на лідируючих позиціях, випереджаючи високорозвинені країни, які мають тривалу історію розвитку ринкової економіки, сформовані демократичні політичні системи, володіють високими й дуже високими середньодушовими доходами населення та дуже високими показниками Індексу людського розвитку.

Для України найбільш проблемними за характеристиками ефективності ринку праці залишаються питання щодо гнучкості при визначенні заробітної плати (126 місце), реалізації мотиваційної функції податкової системи (124 місце), діалогу між працівником та роботодавцем (92 місце), професійного управління (123 місце), здатності утримувати та залучати таланти (129 та 106 місця відповідно).

За характеристиками ефективності використання кваліфікованих співробітників у контексті ефективності ринку праці Україна отримала досить

високі оцінки. Зокрема, за індикаторами «оплата праці та продуктивність» і «частка жінок у загальній кількості зайнятих» Україна розміщується відповідно на 55 та 60 місцях. Такі закономірності притаманні переважній більшості країн СНД.

У рамках рейтингу глобальної конкурентоспроможності в контексті дослідження конкурентних переваг трудового потенціалу країн застосовує на особливу увагу його складова «Вища освіта та професійна підготовка», що характеризує рівень охоплення населення освітою, якість освіти та навчання на робочому місці.

Забезпечення ефективного функціонування ринку праці насамперед пов'язане з проблемою розвитку трудового потенціалу шляхом покращення його якісних характеристик за рахунок освіти та професійної підготовки. Ця обставина набуває особливого значення в умовах глобалізації та активізації процесів реформування системи освіти України, що характеризується змінами в усіх її підсистемах.

У світовому рейтингу «Вища освіта та професійна підготовка», що оцінюється за трьома характеристиками, такими як: охоплення освітою (середньою та вищою); якість освіти (якість системи освіти, якість викладання математики та природничих наук, якість шкіл менеджменту, доступ до Інтернету в школах); навчання на робочому місці (доступність дослідницьких та освітніх послуг, підвищення кваліфікації персоналу), Україна посідає 35 місце.

Загалом у площині світових рейтингів за рівнем освіти Україна отримує відносно непогані оцінки. Так, у рейтингу QS Higher Education System Strength [2], що включає країни з найефективнішими системами вищої освіти, у 2016 р. Україна посіла 45-те місце. Перші три позиції рейтингу зайняли країни-представники «великої сімки» – США, Великобританія та Німеччина. В цьому дослідженні освітні здобутки країн оцінюються за чотирма показниками: позиція за ефективністю освітньої системи, доступ населення до ринку якісних освітніх послуг, досягнення кращого ВНЗ держави та обсяги інвестицій у галузь.

Попри досить високі міжнародні оцінки рівня освіченості, в Україні накопичені значні проблеми у цій сфері. Зокрема, це стосується питання збалансованості пропозиції та попиту кваліфікованих кадрів на ринку праці. Наразі підготовка кадрів в Україні є неоптимальною, що не відповідає вимогам індустріального або постіндустріального розвитку. Непоодинокими є випадки звернення до центрів зайнятості вчорашніх випускників вузів та подальшої їх перекваліфікації. За даними обстеження домогосподарств України з

питань економічної активності, не за фахом працює 70% осіб з вищою освітою у галузі фізичних, математичних та технічних, 46% – біологічних, агрономічних та медичних наук, 76% – прикладних наук і техніки [3]. Однак у цілому рівень освітньої підготовки індивіда чітко позначається на його конкурентоспроможності на ринку праці. Якщо рівень зайнятості населення з початковою освітою у середніх вікових групах не перевищує 50%, то аналогічний показник для населення з вищою освітою у віці 25-49 років істотно перевищує 70%. Слід відзначити позитивний вплив освітнього рівня на тривалість економічної активності. Навіть після 70 років частка зайнятих з вищою освітою складає 3,4% порівняно із 0,5% зайнятих даної вікової групи без освіти. Проте наявність вищої освіти не гарантує наявності гідного робочого місця з достатнім рівнем оплати праці. Про це свідчать статистичні дані щодо чисельності безробітних осіб з вищою освітою та зростання кількості студентів, які хочуть здобути освіту за кордоном і, відповідно, залишитися там працювати.

Відсутність стратегічного планування розвитку ринку праці, неоптимальна сфера професійного навчання призводять до незбалансованості наявних трудових ресурсів та робочих місць. Відсутність державних пріоритетів у сфері освіти та економічного розвитку формує структуру зайнятості, що характеризує зміни на ринку праці України як деіндустріалізаційні. Джерело проблем у сфері професійного навчання полягає, передусім, у неефективному фінансуванні освіти та науки.

Затрати на освіту (від ВВП) у країнах-лідерах рейтингу за індексом розвитку людського потенціалу (ІРЛП) становлять: Ісландія – 8,1%, Норвегія – 7,7%, Австралія – 4,7%, Канада – 5,5%, Ірландія – 4,8%, Швеція – 7,4%, Швейцарія – 6,0%, Японія – 3,6%, Нідерланди – 5,4%, Франція – 5,5%. У тих країнах, які нещодавно вступили до Європейського Союзу, витрати ще не такі значні. Наприклад у Чехії загальні витрати на освіту складають лише 4,1%, у Словаччині – 4,2%, в Угорщині – 5,4%, Польщі – 4,9%, Литві – 4,6%, Естонії – 5,5%, Латвії – 5,3% [4]. У Західній Європі найбільша частка національного доходу на освіту виділяється скандинавськими країнами. Лідирує тут Данія, яка витрачає на неї 8,5% ВВП. Однак в абсолютному вираженні найбільше коштів на освіту виділяють у США. За даними Інституту статистики ЮНЕСКО, на США припадає 28% від світових річних витрат на освіту, при тому, що в цій країні проживає лише 4% від загальної кількості дітей та молоді у світі [5].

Одночасно, погоджуючись з експертами ОЕСР, зазначимо, що рівень витрат на освіту не

є визначальним фактором у досягненні високих освітніх результатів. Недостатня ефективність використання коштів, що спрямовуються на фінансування системи освіти, пов'язана з недосконалістю організації процесу управління галуззю.

Визначальним чинником відтворення та формування якості робочої сили виступають доходи населення, основою яких має бути заробітна плата як ціна робочої сили. Особливістю вітчизняного ринку праці, як і більшості пострадянських країн, є нестандартна цінова гнучкість, яка характеризується реакцією на загальноекономічний спад не зменшенням зайнятості, а зростанням хронічної заборгованості з виплати заробітної плати та значним зменшенням її розміру в реальному вимірі. Зарплата в українських реаліях стала тим інструментом, завдяки якому стримувалося зростання безробіття і забезпечувалася стабільність зайнятості. Крім того, конкурентоспроможність продукції багатьох галузей української промис-

процеси, рівень зайнятості осіб у віці, старшому 15 років, є в Україні невисоким порівняно із країнами Балтії та Вишеградської четвірки, що рухаються євроінтеграційним вектором. За рівнем зайнятості наша країна поступається також і країнам СНД (див. табл.). Загалом сфера зайнятості є індикатором стану економічної системи держави, рівня розвитку ринкових форм господарювання, інституційного забезпечення соціально-трудова відносин, рівня розвитку бізнес-середовища та підприємницької активності населення тощо.

Саме тому протягом останніх років у розвинутих країнах світу, зокрема в країнах ЄС, пріоритетного значення набуває активна політика зайнятості. Незважаючи на відмінність моделей політики зайнятості, що реалізуються в цих країнах, спільною їх рисою є визнання пріоритетності активних заходів, спрямованих на розвиток якісних характеристик трудового потенціалу та підвищення ефективності його використання [6].

Таблиця. Індикатори ринку праці України та інших країн світу

Країна	Рівень безробіття (%), 2017 р.	Рівень зайнятості населення у віці, старшому 15 років (%), 2017	Продуктивність праці (дол. США) 2017	Середньомісячна заробітна плата (дол. США), 2016 р.
Естонія	6,8	58,5	38046	2126
Латвія	9,1	55,1	33062	1598
Литва	7,1	56,3	35515	1714
Польща	5,0	53,8	33878	2264
Угорщина	4,3	53,2	34016	2053
Чехія	3,1	58,1	46241	2235
Словаччина	7,9	55,1	42428	2122
США	4,4	59,1	110800	4893
Японія	2,8	58,5	94161	3032
Німеччина	3,7	58,2	92788	5228
Великобританія	4,3	59,6	85783	3251
Франція	9,7	49,9	104891	3436
Італія	11,3	43,1	95279	2958
Канада	6,4	61,0	100007	4134
Азербайджан	5,0	62,8	11982	1393
Вірменія	18,2	49,2	10042	510
Білорусь	0,5	63,7	12495	959
Казахстан	4,9	67,6	20604	1369
Киргизія	7,3	57,2	2769	612
Молдова	4,5	55,2	4841	702
Росія	5,2	60,2	25403	1551
Таджикистан	10,3	63,2	2716	502
Узбекистан	7,2	60,9	5007	-
Україна	9,5	49,1	6833	767

Джерело: Складено за даними International labor organization та UNECE [7,8].

ловості на світових ринках підтримується великою мірою завдяки низькому рівню заробітної плати найманих працівників. Незважаючи на ці

Слід відзначити, що нинішня ситуація на ринку праці багатьох країн, у тому числі країн ЄС, є досить складною. Підвищення вимог до якісних

показників робочої сили (і, як наслідок, – поляризація доходів працівників різного освітнього та професійно-кваліфікаційного рівня) у поєднанні з наслідками останньої світової економічної кризи негативно вплинули на показники безробіття на світовому ринку праці, причому дана тенденція є характерною для всіх регіонів світу. Так, рівень зайнятості осіб у віці, старшому 15 років, 2017 р. становив в Італії та Франції відповідно 43,1% та 49,9%, тоді як представники цієї групи країн, Канада і США, продемонстрували ці показники на рівні 61% та 59,1%. Серед країн Вишеградської четвірки та Балтії відносно високий рівень зайнятості спостерігається лише у Чехії та Естонії. Високі показники безробіття мають Вірменія (18,2%), Італія (11,3%), Таджикистан (10,3), Франція (9,7), Україна (9,5%) та Латвія (9,1). Тому слід відмітити, що проблема вдосконалення механізму управління зайнятстю населення є актуальною не тільки для України.

Стосовно новоінтегрованих країн ЄС, фахівці відзначають основні проблеми ринку праці [6, с. 146; 9, с. 73]: низький рівень зайнятості населення, збільшення тривалості та надвисокий рівень безробіття серед молоді; старіння робочої сили й підвищення пенсійного віку; слабка конвергенція ринків праці «старих» і «нових» членів ЄС; високий рівень неформальної зайнятості; активні процеси трудової міграції.

У наших попередніх дослідженнях [10; 11] були виділені особливості українського ринку праці, зокрема: високий рівень безробіття, в тому числі молодіжного; жорсткість законодавства щодо вивільнення робочої сили та низька еластичність зайнятості до ВВП; наявність диспропорцій у структурі попиту та пропозиції робочої сили, викликаних невідповідністю якості освіти й отриманих компетентностей і вимог роботодавців на ринку праці; неефективність та архаїчність структури зайнятості, що проявляється у надто великій частці зайнятих у низькопродуктивному особистому селянському господарстві та первинному секторі економіки в цілому; стрімкі процеси старіння та міграційного впливу робочої сили; компенсація зниження продуктивності праці за рахунок скорочення реальної заробітної плати, що дозволило утримати на відносно прийнятному рівні ефективність виробництва; недосконалість системи оплати праці; відхід з формального сектору ринку праці у неформальний, існування неформальних інститутів і договірних відносин, а також нерозвиненість стимулів до підвищення ефективності трудової діяльності.

Ці висновки свідчать про те, що, з одного боку, вітчизняному ринку праці притаманна низка проблем, характерних для країн-членів ЄС, з другого – вітчизняний ринок праці за класичною схемою пострадянських країн демонструє особливості національних інститутів, які безпосередньо є причиною зворотного зв'язку між динамікою ВВП і безробіттям. Як показує історія, в країні реалізується курс на повну, а не продуктивну та ефективну зайнятість.

Таким чином, проведене дослідження переконує, що питання зростання рівня зайнятості, покращення її якісних характеристик залишається актуальним для багатьох країн світу. Післякризове відновлення економік країн ще не дозволило достатньою мірою стабілізувати ринки праці, особливо це стосується трансформаційних економік та країн, що розвиваються. Розвинуті країни займають лідируючі місця в міжнародних рейтингах, демонструючи кращі показники, що кількісно та якісно характеризують стан їх ринків праці. Доцільно відзначити, що серед досліджуваних груп країн – представники Вишеградської четвірки та Балтії, в яких уже відбувся процес глибоких внутрішніх ринкових трансформацій на шляху євроінтеграції і які досягли значного прогресу у сфері зайнятості. На тлі країн СНД їх економіки показали більшу стійкість щодо кризових шоків та спроможність до оздоровлення. Використання досвіду країн, які в перші роки трансформаційного періоду обрали євроінтеграційний шлях та досягли позитивних результатів, може стати для України корисним. На нашу думку, досвід цих країн має бути використаний у процесі подальшого проведення глибоких соціально-економічних реформ та радикальних інституційних перетворень в Україні, спрямованих на формування конкурентних переваг ринку праці та ефективне його функціонування. Саме тому вивчення досвіду інших країн світу щодо подолання кризових явищ на ринку праці та забезпечення якісної зайнятості потребують подальшого наукового дослідження.

Використання міжнародного досвіду з метою підвищення ефективності вітчизняного ринку праці вважається доцільним з точки зору зменшення негативних наслідків процесів глобалізації. Йдеться про якісні зміни в освіті, у системі перепідготовки кадрів, стимулюванні інноваційної діяльності в усіх видах економічної діяльності, про створення сприятливого інвестиційного клімату та формування інноваційного середовища. В цьому контексті актуальним є дослідження формування інституційних передумов для стимулю-

вання таких форм економічних відносин як франчайзинг, лізинг, удосконалення корпоративних відносин, застосування технологічного форсайту як інструменту оптимізації потоків робочої сили на міжнародному та національному ринках праці.

Список використаних джерел

1. World Economic Forum. URL: <http://www3.weforum.org/docs/GCR2017-2018/05FullReport.pdf>
2. TOPUNIVERSITIES. URL: <https://www.topuniversities.com/system-strength-rankings/2016>
3. Державна служба статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
4. Trendeconomy. URL: <http://data.trendeconomy.ru/data-viewer/>
5. Інститут статистики ЮНЕСКО. URL: <http://uis.unesco.org/sites/default/files/viz>
6. Звонар Й.П. Активна політика зайнятості в країнах Європейського Союзу та можливості її застосування в Україні. *Науковий вісник Мукачівського державного університету. Сер. : Економіка*. 2015. Вип. 2(1). С. 145-150.
7. International labor organization. URL: <http://www.ilo.org/ilostat/>
8. UNECE. URL: <http://w3.unece.org/PXWeb2015/pxweb/en/STAT/>
9. Бурлай Т.В. Актуальні проблеми зайнятості в новоінтегрованих країнах ЄС: уроки для України. *Економіка і прогнозування*. 2012. № 2. С. 71-85.
10. Близнюк В.В. Український ринок праці: історичні виклики та нові завдання. *Український соціум*. 2016. № 3. С. 58-71.
11. Близнюк В., Яценко Л. Соціальна справедливість у трудовій сфері України: сучасні реалії, проблеми та протиріччя. *Стратегічні пріоритети*. 2017. № 4. С. 104-117.

References

1. World Economic Forum. URL: <http://www3.weforum.org/docs/GCR2017-2018/05FullReport.pdf>
2. TOPUNIVERSITIES. URL: <https://www.topuniversities.com/system-strength-rankings/2016>
3. State Statistics Service of Ukraine. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
4. Trendeconomy. URL: <http://data.trendeconomy.ru/data-viewer/>
5. UNESCO. Institute of Statistics. URL: <http://uis.unesco.org/sites/default/files/viz>
6. Zvonar I. (2015). Akty`vna polity`ka zajnyatosti v krayinax Yevropejs`kogo Soyuzu ta mozhly`vosti yiyi zastosuvannya v Ukrayini. Active employment policy in the countries of the European Union and the possibilities of its application in Ukraine. *Scientific herald of Mukachevo State University*, 2(1), 145-150.
7. International labor organization. URL: <http://www.ilo.org/ilostat/>
8. UNECE. URL: <http://w3.unece.org/PXWeb2015/pxweb/en/STAT/>
9. Burlaj T. (2012). Aktual`ni problemy zajnyatosti v novointegrovanyx krayinax YeS: uroky dlya Ukrayiny. Actual problems of employment in the newly-integrated countries of the EU: lessons for Ukraine. *Economics and Forecasting*, 2, 71-85.
10. Blyznyuk V. (2016). Ukrayinskyj rynek praci: istorychni vyklyky ta novi zavdannya. The Ukrainian labor market: historical challenges and new challenges. *Ukrainian society*, 3, 58-71.
11. Blyznyuk V., Yacenko L. (2017). Socialna spravedyvist u trudovij sferi Ukrayiny: suchasni realiyi, problemy ta protyrichchya. Social justice in the labor sphere of Ukraine: modern realities, problems and contradictions. *Strategic priorities*, 4, 104-117.

Viktorija Blyzniuk,

PhD (Econ), Senior Researcher, Head of the Department of Social and Economic Problems of Labor at Institute for Economics and Forecasting of the National Academy of Sciences of Ukraine

Liubov Yatsenko,

Chief Advisor in the Social Security Department at the National Institute for Strategic Studies

Global dimension of the Ukrainian labor market

This article provides a comparative analysis of the state of the labor market in Ukraine and other countries of the world in the current conditions according to the main indicators. It reveals the major problems in the application of labor in Ukraine and identifies the negative impact of crisis in the Ukrainian economy on the national labor market and presents general proposals how to overcome them.

Key words: labor market, competitiveness, unemployment rate, productive employment, wages, labor productivity

Стаття надійшла 01.10.2018